

 ΑΡΝΟΣ βιβλία με στόχο!

Νεοελληνική Λογοτεχνία Τετράδιο Μελέτης

Προετοιμασία για Πανελλήνιες - Πανεπιστήμιο

α' β' γ' Λυκείου

ΑΛΚΗ ΖΕΗ
1923-2020

 ΑΡΝΟΣ
Online Education

★ **100%** ★
ΕΠΙΤΥΧΙΑ
Μέθοδος
ΑΡΝΟΣ

Φροντιστηριακό Εγχειρίδιο για Διδασκαλία & Μελέτη

Τετράδιο Σπουδής - Γιατί;

Το Τετράδιο Σπουδής ΑΡΝΟΣ είναι βασισμένο στη Μέθοδο ΑΡΝΟΣ, ένα σύστημα μάθησης με Στόχους – Υλοποίηση – Πιστοποίηση.

Βοηθάει το μαθητή να οικοδομήσει τη σκέψη του βήμα-βήμα, απλά και κατανοητά. Είναι Φροντιστηριακό Εγχειρίδιο βάσει του οποίου γίνεται η διδασκαλία στο online μάθημα με «φυσικό» τρόπο. Ο δάσκαλος γράφει και υπογραμμίζει παράλληλα με το μαθητή.

Το Τετράδιο Σπουδής αποτελείται από:

- ★ Οπτικοποιημένη Θεωρία με ροή & συνέχεια
- ★ Ασκήσεις για Διδασκαλία και Εξάσκηση
- ★ Συνδυαστικές και Επαναληπτικές Ασκήσεις
- ★ Θέματα Προσομοίωσης Εξετάσεων

Πιστοποίηση Γνώσεων

Σε προγραμματισμένες ημερομηνίες διεξάγονται online ή/και δια ζώσης **Επαναληπτικά Τεστ Αξιολόγησης** στα οποία ο μαθητής πιστοποιεί και επαληθεύει τις γνώσεις του.

Για τους Γονείς

Πώς ο γονέας μπορεί να έχει εικόνα και εποπτεία στην πρόοδο του παιδιού του;

Το Τετράδιο Σπουδής είναι σχεδιασμένο με τέτοιον τρόπο για τη βήμα – βήμα εξάσκηση του μαθητή, μεταβαίνοντας με ασφάλεια από τα πιο απλά στα πιο σύνθετα. Επίσης, είναι ένας φυσικός τρόπος ο Γονέας να ελέγχει την πρόοδο του παιδιού του.

Πώς γίνεται η εποπτεία από το γονέα;

Σε κάθε μάθημα ελέγχει την ορθότητα των λύσεων, την κατανόηση και τη συμμετοχή του παιδιού στα μαθήματα.

Διδασκαλία στον ΑΡΝΟ σημαίνει:

- ★ Απεριόριστη μελέτη με video lessons
- ★ Αυτομάθηση στο App Arnos Learn
- ★ Coaching εξατομικευμένο
- ★ Μοτίβα Μάθησης και Εξάσκησης
- ★ Κάθε Απορία για εμάς είναι Πρόκληση!

★ Μέθοδος ΑΡΝΟΣ

Η **Μέθοδος ΑΡΝΟΣ** οδηγεί κάθε μαθητή, ανεξαρτήτως γνώσεων ή επιπέδου, να μελετά από το επίπεδο όπου αισθάνεται άνετα, ώστε να διαμορφώσει γερές βάσεις για μάθηση.

Live Διδασκαλία Το online μάθημα γίνεται με φυσικό τρόπο, γιατί συνδυάζει την Τεχνολογία, το Πνεύμα, την Οργάνωση και την Εμπειρία.

Τετράδιο Σπουδής Είναι ο οδηγός για τη διδασκαλία του μαθήματος, την εξάσκηση του μαθητή και την πραγματοποίηση της online διδασκαλίας με Λόγο, Εικόνα και Παρατήρηση.

Καθηγητής Είναι ο σκηνοθέτης της διδακτικής πράξης, ο οποίος δρα σε ένα οργανωμένο εκπαιδευτικό οικοσύστημα με Στόχους, Μαθησιακό Πλάνο και Ευθύνη.

«Μέθοδος ΑΡΝΟΣ... το καταστάλαγμα μιας πορείας 35 ετών με εκπαιδευτικές και εκδοτικές επιτυχίες, με ταξίδια πολιτισμού, συμμετοχή σε Διεθνείς Εκθέσεις και αποτυχίες... μα, κυρίως, η παρακαταθήκη του ζευγολάτη πατέρα - Αρνού.»

Γιάννης Π. Κρόκος

Τετράδιο Μελέτης

Νεοελληνική Λογοτεχνία

Α, Β & Γ Λυκείου

Φροντιστηριακό Εγχειρίδιο
για Διδασκαλία και Μελέτη

- Οδηγός για τη Διδασκαλία του Καθηγητή
- Οδηγός για τη Μελέτη του Μαθητή
- Διδασκαλία Online με φυσικό τρόπο
- Τόπος Εποπτείας Προόδου από το Γονέα
- Διδασκαλία με Πιστοποιημένους Καθηγητές ΑΡΝΟΣ

ΑΘΗΝΑ 2021

Νεοελληνική Λογοτεχνία Α, Β & Γ Λυκείου – Τετράδιο Μελέτης

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση και γενικά η ολική, μερική ή περιληπτική αναπαραγωγή και μετάδοση έστω και μιας σελίδας του παρόντος βιβλίου κατά παράφραση ή διασκευή με οποιονδήποτε τρόπο (μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό κ.λπ. – Ν. 2121/93, άρθρο 51).

Η απαγόρευση αυτή ισχύει και για τις δημόσιες υπηρεσίες, βιβλιοθήκες, οργανισμούς κ.λπ. (άρθρο 18). Οι παραβάτες διώκονται (άρθρο 13) και τους επιβάλλονται κατάσχεση, αστικές και ποινικές κυρώσεις σύμφωνα με το νόμο (άρθρο 64-66).

Συντακτική Ομάδα Κέντρου ΑΡΝΟΣ

Διευθυντής σειράς: Ιωάννης Π. Κρόκος
Συνεργάστηκαν: Αναστασία Τετεπουλίδου
Αγγελική Χαιρέτη

ΑΡΝΟΣ ONLINE EDUCATION

Περιεχόμενα

Εισαγωγή: Η λογοτεχνία ως αντικείμενο εξέτασης.....	3
Επισκόπηση της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας	6
Γραμματειακά είδη και λογοτεχνικά γένη	29
Λογοτεχνικά Ρεύματα	30
Θεωρία αφηγηματολογίας	49
Εκφραστικά μέσα.....	66
Σχήματα λόγου.....	77
Γλωσσάρι λογοτεχνικών όρων.....	87
Το ερμηνευτικό σχόλιο	92
Επίμετρο.....	105
Θεματικές Ενότητες Α΄ Λυκείου	105
Α) Τα φύλα στη λογοτεχνία	105
Β) Παράδοση και Μοντερνισμός στην ποίηση	118
Το δημοτικό τραγούδι	125
Βιβλιογραφία	129

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Εισαγωγή:

Η λογοτεχνία ως αντικείμενο εξέτασης

Το μάθημα της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας στην Α΄, Β΄ και Γ΄ Λυκείου διδάσκεται επί δύο ώρες την εβδομάδα. Για τη διδασκαλία του μαθήματος δεν υπάρχει ύλη που να περιλαμβάνει συγκεκριμένα λογοτεχνικά κείμενα, αντίθετα υπάρχει ελεύθερη επιλογή κειμένων, τα οποία όμως πρέπει να είναι σύμφυτα με τη στοχοθεσία που έχει θέσει το αναλυτικό πρόγραμμα. Συνεπώς, ως εξεταστέα ύλη ορίζονται οι δραστηριότητες με τις οποίες υπηρετείται και ελέγχεται η επίτευξη των σκοπών και των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων της διδασκαλίας του μαθήματος.

Στην Α΄ Λυκείου, τα κείμενα που διδάσκονται υπάγονται στις δύο θεματικές ενότητες που έχουν οριστεί από το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών. Οι θεματικές ενότητες που εξετάζονται στην Α΄ τάξη είναι **Τα φύλα στη λογοτεχνία** και **Παράδοση και μοντερνισμός στη νεοελληνική ποίηση**. Η Τρίτη θεματική ενότητα (**Θέατρο**) συνήθως δεν εξετάζεται. Τα κείμενα που επιλέγονται συστήνεται να έχουν άμεση σχέση με τις συγκεκριμένες θεματικές ενότητες. Κατά την επεξεργασία κάθε ενότητας, θεωρείται απαραίτητο να συμπεριλαμβάνονται κείμενα τόσο από τη νεότερη και σύγχρονη όσο και από την παλαιότερη λογοτεχνία. Τα γραμματολογικά στοιχεία, όταν κρίνονται απαραίτητα, διερευνώνται σταδιακά κατά τη διάρκεια της επεξεργασίας των λογοτεχνικών κειμένων, σε συνάρτηση με αυτά και δεν αποτελούν αντικείμενο αποστήθισης. Η ενθάρρυνση των μαθητών και των μαθητριών να προτείνουν κείμενα προς συζήτηση και παρουσίαση στην τάξη μπορεί να συμβάλει στην ανάπτυξη του ενδιαφέροντος για τη λογοτεχνία.

Στον αντίποδα, στη Β΄ και Γ΄ Λυκείου δεν προτείνονται συγκεκριμένες ενότητες, αλλά προκρίνεται ελεύθερη επιλογή κειμένων από τον/την εκπαιδευτικό, τα οποία θα αναδεικνύουν την ιστορικότητα της λογοτεχνίας. Ως ιστορικότητα δεν νοείται η «εικονογράφηση» μιας δεδομένης ιστορικής στιγμής μιας κοινωνίας ούτε η έμφαση στις ιστορικές συνθήκες παραγωγής του έργου. Η έμφαση δίνεται κυρίως στην προσέγγιση της ιστορικής διάστασης της ανθρώπινης κατάστασης, του τρόπου, δηλαδή, με τον οποίο η ιστορική στιγμή διαμορφώνει συνειδήσεις, αξίες, ταυτότητες και ορίζει τη σχέση των ατόμων με το περιβάλλον τους και τις εκβάσεις της ατομικής

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

τους πορείας. Η ερμηνεία των κειμένων στο πλαίσιο της ιστορικότητάς τους δεν ταυτίζεται, επομένως, αποκλειστικά με τα γραμματολογικά συμφραζόμενα, τα οποία αξιοποιούνται βοηθητικά χωρίς όμως να αποτελούν αντικείμενο αποστήθισης. Επιπλέον, τα κείμενα δεν διδάσκονται κατά παράταξη και προέρχονται τόσο από την ελληνική όσο και από την παγκόσμια λογοτεχνία.

Η τελική εξέταση των μαθητών και μαθητριών στη Λογοτεχνία και τη Νεοελληνική Γλώσσα είναι κοινή, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον τρόπο αξιολόγησης. Επιπλέον, τονίζεται ότι η εξέταση των μαθητών και μαθητριών γίνεται σε αδίδακτα κείμενα, λογοτεχνικά και μη λογοτεχνικά.

Για περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με τις δραστηριότητες που θα κληθείτε να προσεγγίσετε στα λογοτεχνικά κείμενα, μπορείτε να επισκεφτείτε την ηλεκτρονική πλατφόρμα που έχει δημιουργηθεί για το συγκεκριμένο μάθημα.

Σε ότι αφορά την Γ' Λυκείου και τις Πανελλαδικές εξετάσεις, από το 2019, στο μάθημα «**Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία**» στη Γ' τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου και στη Γ' και Δ' τάξη Εσπερινού Γενικού οι μαθητές και οι μαθήτριες αξιολογούνται σε ενιαία τρίωρη εξέταση στην **κατανόηση** και **παραγωγή** γραπτού λόγου.

Δίνονται στις μαθήτριες και τους μαθητές δύο ή τρία μη διδαγμένα κείμενα, συνολικής έκτασης έως τρεις σελίδες, εκ των οποίων το ένα είναι **λογοτεχνικό**, σε ολοκληρωμένη ή αποσπασματική μορφή. Το λογοτεχνικό κείμενο μπορεί να ανήκει στα ακόλουθα γραμματειακά/λογοτεχνικά είδη: α) **ποίημα**, β) **διήγημα**, γ) **μυθιστόρημα**, δ) **θεατρικό έργο**. Τα κείμενα είναι συνήθως διαφορετικά μεταξύ τους ως προς το κειμενικό είδος, ώστε να αποτιμάται η αναγνωστική ικανότητα των μαθητών και μαθητριών σε ποικιλία κειμενικών ειδών. Τα κείμενα, λογοτεχνικά και μη, μπορεί να συνοδεύονται από σύντομο εισαγωγικό σημείωμα χωρίς ερμηνευτικά σχόλια, χωρίς όμως αυτό να είναι απαραίτητο.

Για την κατανόηση και επεξεργασία των παραπάνω κειμένων, τίθενται τέσσερα συνολικά θέματα, μέσα από τα οποία αποτιμάται η ικανότητα των μαθητών και μαθητριών να κατανοούν το περιεχόμενο των κειμένων, να ερμηνεύουν και να αξιολογούν στάσεις, αξίες, ιδέες κ.ά., ενώ συγχρόνως καλούνται να παράγουν ερμηνευτικό και κριτικό λόγο. Τα θέματα προτείνεται να είναι διαβαθμισμένης

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

δυσκολίας και να τίθενται περιορισμοί στην έκταση των απαντήσεων, όπου χρειάζεται και είναι εφικτό. Το νοηματικό περιεχόμενο των μη λογοτεχνικών κειμένων πρέπει να είναι συναφές με κάποιον ή κάποιους από τους θεματικούς άξονες που προσδιορίζονται στο Πρόγραμμα Σπουδών για το μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας. Από τα τέσσερα θέματα που καλούνται να απαντήσουν οι μαθητές και οι μαθήτριες, **το τρίτο θέμα αφορά αποκλειστικά το λογοτεχνικό κείμενο.**

Περισσότερα για το ερμηνευτικό σχόλιο και τη μεθοδολογία συγγραφή ερμηνευτικού σχολίου, μπορείτε να συμβουλευτείτε την ενότητα για το ***Ερμηνευτικό σχόλιο.***

Ενότητα 1^η

Επισκόπηση της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας

Α) Οι αρχές της νεοελληνικής λογοτεχνίας

- Για τις αρχές της νεοελληνικής λογοτεχνίας δεν υπάρχει ομοφωνία μεταξύ των θεωρητικών, ούτε μια κοινή γραμμή μεταξύ των μελετητών. Πολλοί αποδέχονται τον διαχωρισμό ανάμεσα στη βυζαντινή και νεοελληνική γραμματεία, ενώ άλλοι τις θεωρούν ως ένα αδιάσπαστο σύνολο.
- Το 1453, όποτε και συντελέστηκε η άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Τούρκους, αποτελεί ένα σημείο τομής, καθώς τότε διακόπτεται ουσιαστικά η πορεία του βυζαντινού πολιτισμού. Αυτό, όμως, δεν σημαίνει ότι οι απαρχές της νεοελληνικής λογοτεχνίας τοποθετούνται μετά το 1453, καθώς άρχισαν ήδη από τον πρώιμο 11ο αιώνα να εμφανίζονται σε λογοτεχνικά κείμενα στοιχεία νεοελληνικά. Τέτοια στοιχεία αποτελούν η γλώσσα, η στιχουργία, η θεματική, κ.ά.
- Ήδη από τον 11ο αιώνα, με τα κείμενα του Διγενή Ακρίτη, του Πτωχοπρόδρομου, κ.ά., αν και δεν μπορούμε να μιλούμε για την αποκρυστάλλωση μιας νεοελληνικής εθνικής συνείδησης, μπορούμε να εντοπίσουμε υπό διαμόρφωση ρεύματα και τάσεις που προσδιορίζουν ακόμη και σήμερα τη **νεοελληνική ταυτότητα** (Τάσος Καπλάνης).
- Η περίοδος από τον 11ο μέχρι τον 19ο αιώνα, μπορεί να θεωρηθεί **πρώιμη νεοελληνική**, ακριβώς γιατί σε αυτούς τους αιώνες συναντούμε νεοελληνικά χαρακτηριστικά, τάσεις και ρεύματα, έστω σε πρώιμη ακόμη μορφή (Τάσος Καπλάνης).
- Συνεπώς, υπάρχουν περίοδοι στην ιστορία της λογοτεχνίας, στις οποίες **το παλιό και το καινούριο συνυπάρχουν**. Οι τομές στην ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας είναι σπάνια ακριβείς και χρησιμοποιούνται καταχρηστικά για να διευκολύνουν τη μελέτη της λογοτεχνίας (Roderick Beaton).

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Β) Τα βασικά χαρακτηριστικά της νεοελληνικής λογοτεχνίας

Η σταδιακή μετάβαση από τον βυζαντινό πολιτισμό στη διαμόρφωση της νεοελληνικής συνείδησης εντοπίζεται στα ακόλουθα βασικά χαρακτηριστικά, τα οποία αποτελούν θεμέλιο λίθο της νεοελληνικής λογοτεχνίας:

- Γλώσσα: Στα βυζαντινά χρόνια κυριαρχεί ένα είδος τριγλωσσίας, καθώς συνυπάρχουν τρία διαφορετικά γλωσσικά επίπεδα: α) η **ατθίς**, που παραπέμπει στον αττικισμό του 11ου και 12ου αιώνα, ενός φαινομένου, δηλαδή, που προκρίνει την επιστροφή στην αρχαία γλώσσα των προγόνων μας, β) η **κοινή**, που αποτέλεσε τη γλώσσα της Καινής Διαθήκης και της εκκλησιαστικής παράδοσης και, τέλος, γ) η **λαϊκή γλώσσα**, που στα χρόνια μετά την άλωση της Κων/πολης θα εξελιχθεί στη σημερινή νεοελληνική. Ήδη από τον 12ο αιώνα, αρχίζει να κυριαρχεί η λαϊκή γλώσσα, δίνοντας ενδιαφέροντα λογοτεχνικά δείγματα. Η λογοτεχνία αυτή σήμερα ονομάζεται **Δημώδης Λογοτεχνία** και σηματοδοτεί την έναρξη της νεοελληνικής λογοτεχνίας εν γένει (Τασούλα Μαρκομιχελάκη).
- Εκφραστικά μέσα: Τα εκφραστικά μέσα που συναντούμε στα πρώιμα κείμενα της δημώδους γραμματείας (παραλογές, ακριτικά τραγούδια, κ.ά.) μοιάζουν σε μεγάλο βαθμό με τους εκφραστικούς τρόπους που απαντώνται στο κλέφτικο τραγούδι του 18ου αιώνα. Η διατήρηση και η εξέλιξή τους ανά τους αιώνες (12ος-18ος αιώνας) αποτελεί στοιχείο καθαρά νεοελληνικό.
- Στιχουργική: Στη βυζαντινή και νεοελληνική μετρική που απαντάται σε ποιητικά κείμενα, ο ρυθμός δημιουργείται από την εναλλαγή τονισμένων και άτονων συλλαβών. Η νεοελληνική στιχουργία χρησιμοποιεί κατά κύριο λόγο τον **ιαμβικό δεκαπεντασύλλαβο ή τον πολιτικό στίχο**. Ο ιαμβικός δεκαπεντασύλλαβος είναι ο στίχος της δημοτικής παράδοσης και τον συναντούμε σε πολλά νεοελληνικά ποιητικά κείμενα (Το έπος του Διγενή Ακρίτη, δημοτικά άσματα, κλπ). Πολλές φορές συνδυάζεται με την ομοιοκαταληξία (κρητική λογοτεχνία). Η ομοιοκαταληξία φαίνεται πως προέρχεται από την ιταλική ποίηση και αποτελεί

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

μορφή έντεχνου λόγου. Για τον λόγο αυτό, στα δημοτικά τραγούδια, που αποτελούν προϊόν της λαϊκής παράδοσης, δεν συναντούμε ομοιοκαταληξία.

- Η θεματική ανανέωση: Πέρα από τα διδακτικά και ηθικοπλαστικά ποιήματα που γράφονταν για πρακτικούς σκοπούς, ήδη από τον 13ο-14ο αιώνα άρχισαν να κάνουν την εμφάνισή τους τα λεγόμενα **ιπποτικά μυθιστορήματα** ή αλλιώς οι **έμμετρες ερωτικές μυθιστορίες**, που είχαν ως θέμα τους τον έρωτα δύο νέων που περνούσε από σαράντα κύματα μέχρι να φτάσει στο ευτυχές τέλος. Επίσης, στα κείμενα αυτά, έντονο είναι το ιπποτικό στοιχείο με μονομαχίες, κονταροχτυπήματα και ηρωικές πράξεις. Μάλιστα, οι επιδράσεις που δέχτηκε ο ελληνισμός την περίοδο εκείνη από την Ανατολή, οδήγησαν στην εισροή παραμυθικών και φανταστικών στοιχείων, τα οποία χαρακτηρίζουν τα παραπάνω μυθιστορήματα.
- Η διαμόρφωση της νεοελληνικής συνείδησης: Το πρώτο έργο της νεοελληνικής λογοτεχνίας είναι *Το έπος του Διγενή Ακρίτη*, το οποίο εκφράζει τα ιδεώδη και τον πόθο του νεοελληνικού γένους. Αποτελεί στην ουσία ένα πρώιμο φανέρωμα της αφύπνισης της εθνικής συνείδησης των Ελλήνων, που αρκετά χρόνια αργότερα θα οδηγήσει στο πρόταγμα της Ελληνικής Επανάστασης.

Γ) Διαίρεση της ιστορίας της νεοελληνικής λογοτεχνίας

Για τη διαίρεση της ιστορίας της νεοελληνικής λογοτεχνίας δεν υπάρχει ομοφωνία, καθώς έχουν προταθεί πολλές και διαφορετικές απόψεις. Από τους διαχωρισμούς που έχουν προταθεί, ο επικρατέστερος είναι ο διαχωρισμός του Λίνου Πολίτη, που ακολουθεί και το παράδειγμα του σχολικού εγχειριδίου:

1. Πρώτη περίοδος: Η λογοτεχνία πριν από την Άλωση (11ος-15ος αιώνας)

Χωρίζεται σε δύο μικρότερες περιόδους:

A) Πρώτη φάση: 11ος αιώνας-1204 (κατάληψη της Κων/πολης από τους Φράγκους).

B) Δεύτερη φάση: 1204-1453 (κατάληψη της Κων/πολης από τους Τούρκους).

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

2. Δεύτερη περίοδος: Η λογοτεχνία μετά την άλωση (15ος-17ος αιώνας)

Από την άλωση της Κωνσταντινούπολης μέχρι την πτώση της Κρήτης στους Τούρκους το 1669.

3. Τρίτη περίοδος: Χρόνοι αφύπνισης του νέου ελληνισμού και προετοιμασίας του ελληνικού ανεξάρτητου κράτους (17ος-19ος αιώνας).

Χωρίζεται σε δύο μικρότερες περιόδους:

A) Πρώτη φάση: Θρησκευτικός Ουμανισμός (1669-1770)

B) Δεύτερη φάση: Η ακμή του Νεοελληνικού Διαφωτισμού (1770-1830)

4. Τέταρτη περίοδος: Το νέο ελληνικό κράτος (19ος-20ος αιώνας)

Την περίοδο αυτή η νεοελληνική λογοτεχνία αναπτύσσεται ταχύτατα, καθώς πλέον έχει δημιουργηθεί το νέο ελληνικό κράτος. Στους δύο αυτούς αιώνες συναντούμε πολλά και διαφορετικά ρεύματα και τάσεις:

- I. Η Επτανησιακή Σχολή
- II. Οι Φαναριώτες και η Παλιά Αθηναϊκή Σχολή (1830-1880)
- III. Η Νέα Αθηναϊκή Σχολή (1880-1920)
- IV. Η Νεότερη λογοτεχνία (1920-σήμερα)
 - α) Η γενιά του '20 (1920-1930)
 - β) Η γενιά του '30 (1930-1940)
 - γ) Η μεταπολεμική λογοτεχνία (1941-1967)
 - δ) Η σύγχρονη λογοτεχνία (Δεκαετία 1970-σήμερα)

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

1. Πρώτη περίοδος: Η λογοτεχνία πριν από την Άλωση (11ος-15ος αιώνας)

- Ιστορικό πλαίσιο: Το 1071 το ανατολικό κράτος υφίσταται δύο θανατηφόρα χτυπήματα και χάνει οριστικά τις ανατολικές επαρχίες της Μ. Ασίας με την ήττα στο Μαντζικέρτ και συγχρόνως την κυριαρχία στην Ιταλία με τις νίκες του Ροβέρτου Γυσκάρδου. Το γύρισμα από τον 11ο στον 12ο αιώνα βρίσκεται στον αυτοκρατορικό θρόνο του Βυζαντίου τον Αλέξιο Α΄ Κομνηνό. Την περίοδο αυτή το Βυζάντιο διανύει περίοδο άνθισης και παλινόρθωσης μέσα από τη συνάντηση με τον πολιτισμό της Δύσης.
- Πολιτισμικό πλαίσιο: Την περίοδο αυτή αρχίζουν σιγά σιγά να διαμορφώνονται τα βασικά χαρακτηριστικά της φυσιογνωμίας της νεοελληνικής λογοτεχνίας: νεοελληνική γλώσσα και στιχουργία, νέα εκφραστικά μέσα, ανανέωση στο περιεχόμενο και αφύπνιση της εθνικής συνείδησης. Από τον 11ο αιώνα, τα κείμενα σε δημώδη γλώσσα ολοένα και πληθαίνουν, ακόμα όμως συνυπάρχουν τα λόγια στοιχεία με τα στοιχεία που εκφράζουν τη νεοελληνική συνείδηση ή τις δυτικές επιδράσεις που είναι έντονες λόγω των ξένων κατακτήσεων.

Πρώτη φάση: 11ος αιώνας-1204

A) Το δημοτικό τραγούδι

Σύμφωνα με τη διάκριση του Λίνου Πολίτη, τα δημοτικά τραγούδια χωρίζονται σε δύο μεγάλες κατηγορίες:

α) τα «**κυρίως άσματα**», δηλαδή αυτά που συνοδεύουν όλες τις εκδηλώσεις της καθημερινής ζωής των ανθρώπων. Σε αυτήν την κατηγορία ανήκουν τα μοιρολόγια, τα κάλαντα, τα νυφιάτικα, τα νανουρίσματα, κ.ά. Εδώ εντάσσεται και το κλέφτικο τραγούδι, το οποίο εμφανίζεται τον 18^ο αιώνα.

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Αξίες για μια ζωή!

- ✓ Εξυπνάδα
- ✓ Κριτική Σκέψη
- ✓ Αυτοπεποίθηση

Βρες τον Καθηγητή σου!
στο arnos.gr

Ο Καθηγητής - Δάσκαλος arnos.gr:

- ★ Διδάσκει μεθοδικά και οργανωμένα με το Τετράδιο Σπουδής.
- ★ Καθοδηγεί το Μαθητή να μαθαίνει βήμα - βήμα.
- ★ Οδηγεί στην **Αυτομάθηση**.
- ★ Υλοποιεί τους στόχους του μαθήματος.
- ★ Πιστοποιεί με διαγωνίσματα την πρόοδο του Μαθητή.

Γιατί επιλέγω Τετράδιο Σπουδής;

- ★ Είναι απαραίτητο διδακτικό εργαλείο βασισμένο στους στόχους του μαθήματος και τον τρόπο Υλοποίησής του.
- ★ Σε αυτό βρίσκεται το υλικό Διδασκαλίας για τον Καθηγητή και Μελέτης για το Μαθητή.
- ★ Το Τετράδιο Σπουδής σε συνδυασμό με το course οδηγούν το **Μαθητή** στην **Αυτομάθηση**.
- ★ Είναι το Φροντιστηριακό Εγχειρίδιο πραγματοποίησης της **online διδασκαλίας με φυσικό τρόπο**.
- ★ Με αυτό **ενημερώνονται** άμεσα **οι γονείς** και **ελέγχουν την πρόοδο** του παιδιού τους.

Τετράδια Σπουδής για:

Λύκειο

Μαθηματικά

Αρχαία

Γλωσσα

Χημεία

16-18
ετών

